

Fənn: Avtomatlaşdırmanın əsasları

1. Aşağıdakılardan hanslar kombinə edilmiş trigerlərə aiddir?

1) RST triger 2) DRS triger 3) JKRS

A) 1, 2, 3 B) yalnız 1 C) yalnız 2 D) yalnız 3 E) 1 və 2

2. İnformasiyanı emal edən qurğuların kontaktsiz işləmə prinsipində hansı kəmiyyətin dəyişməsindən istifadə olunur?

A) Hamısının B) Müqavimətin C) Tutum və induktivliyin
D) Cərəyan şiddəti və gərginliyin E) Maqnit selinin

3. Avtomatlaşdırmanın element bazasının inkişaf mərhələsinə hansılar aiddir?

A) bütün bəndlər düzgündür. B) Çox böyük inteqral sxemlər C) inteqral sxemləri
D) kontaktsiz məntiqi qurğular E) böyük inteqral sxemlər

4. Avtomatik tənzimləmə sistemlərinin tədqiqində dinamika tənliklərini necə yazırlar?

A) funksiyaların təsvirləri ilə B) adi şəkildə C) funksiyaların originalları ilə
D) funksiyaların törəmələri ilə E) funksiyaların diferensialları ilə

5. Tənzimləyici ilə obyektin vəhdəti necə adlanır?

A) tənzimləmə sistemi B) tənzimlənən kəmiyyət C) tənzimləmə
D) tənzimləyici E) tənzimləmə obyekt

6. Avtomatik tənzimləmə sistemlərinin qurulmasında neçə fundamental prinsipdən istifadə olunur?

A) 3 B) 4 C) 5 D) 2 E) 1

7. Texnoloji proseslərin avtomatlaşdırılmış idarəetmə sistemi hansı növ EHM-lərin yaradılması nəticəsində mümkün olub?

A) 2-ci və 3-cü növ; B) Yalnız 2-ci növ; C) Yalnız 1-ci növ;
D) 1-ci və 2-ci növ; E) Bu mümkün deyil:

8. Avtomatlaşdırma texniki fənn kimi nə ilə məşğul olur?

A) Avtomatik qurğu və mexanizimlərin yaradılması ilə; B) Vericilər ilə
C) Robotlar və onların texniki qurğuları ilə D) Relelər ilə E) Mühərriklər ilə

9. Avtomatlaşdırılmış idarəetmə sistemi (AvİS) nəyin vəhdətidir?

A) insan-maşın; B) Təbiət – maşın; C) Maşın – maşın;
D) İstehsal – texnikanın; E) İnsan – təbiətin;

10. Aşağıdakılardan hansı verici parametrik vericilərə aiddir?

A) tutum; B) termoelektrik. C) pyezoelektrik;
D) fotoelektrik E) induksiya;

11. Aşağıdakılardan hansı verici generator tipli vericilərə aiddir?

- A) termoelektrik; B) tenzorezistor; C) induktiv;
D) tutum; E) termorezistor.

12. Reostat vericilərin çevirmə tənliyi necə ifadə olunur?

- A) $R=f(x)$ B) $M=f(x)$ C) $U=f(x)$ D) $C=f(x)$ E) $L=f(x)$

13. Tenzometrik vericilərin iş prinsipi elektrik müqavimətinin hansı parametrdən asılılığına əsaslanır?

- A) mexaniki gərginlikdən; B) kütlədən; C) temperaturdan; D) təzyiqdən; E) qüvvədən.

14. İdarəetmənin əsas Metodoloji Prinsipi nədir?

- A) Sistem. B) Heç biri C) systemsizlik
D) Ayrı –ayrı müxtəlif təyinatlı element və qurğular E) Eyni təyinatlı element və qurğuların

15. Proqramlaşdırılan kontrollerin çıxış bloku hansı qurğuların işini idarə etmir?

- A) elektromaqnit relelərin; B) dəyişən cərəyan mühərrikinin. C) elektromaqnitlərin;
D) elektromaqnit muftaların; E) sabit cərəyan mühərrikinin;

16. Kontrollerin mərkəzi prosessorunun tərkibinə hansı qurğu daxil deyil?

- A) Müqayisə qurğusu B) operativ yaddaş registrləri C) hesablama məntiq qurğusu
D) idarəetmə qurğusu E) komandalar sayğacı

17. Güclü kontaktlı vericilərdə təzyiq hansı intervalda dəyişir

- A) $0.5 \div 1N$ B) $0.1 \div 0.5N$ C) $2 \div 2.5N$ D) $1 \div 1.5N$ E) $1.5 \div 2N$

18. Avtomatik sistemlərin əsas gücləndirici elementi hansıdır

- A) Elektrik B) kombinə edilmiş C) hidravlik D) akustik E) pnevmatik

19. Aşağıdakılardan hansı biri elektrik gücləndiricilərinə aid deyil?

- A) elektrodinamiki B) elektron C) maqnit D) elektromexaniki E) elektromaşın

20. Çoxkaskadlı elektron gücləndiricilərində ilk kaskadlar adətən hansı gücləndiricilər

- A) Gərginlik B) zolaqlı C) güc D) seçici E) harmonik

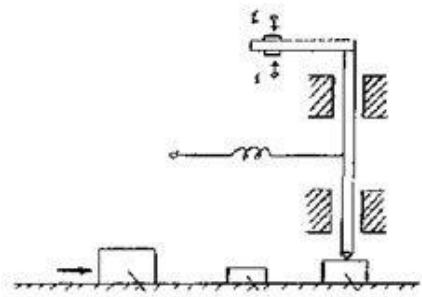
21. Çoxkaskadlı elektron gücləndiricilərində son kaskadlar adətən hansı gücləndiricilər

- A) Güc B) zolaqlı C) gərginlik D) seçici E) harmonik

22. Eyni qabaritli elektromaqnitlərdən hansı biri daha az qüvvə hasil edir?

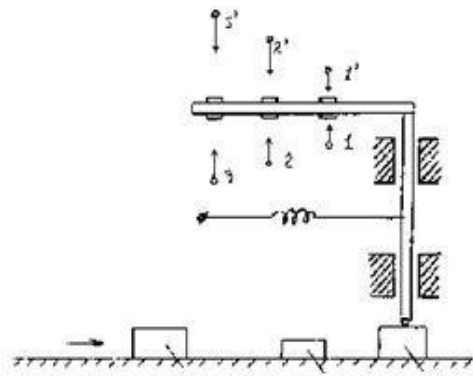
- A) Dəyişən cərəyan B) kombinə olunmuş C) neytral
D) polyarizə olunmuş E) sabit cərəyan

23. Şəkildə göstərilən kontaktlı verici neçə mövqelidir?

A) 2 B) 1 C) çoxmövqeli D) 3; E) 4;

24.Şəkində göstərilən kontaktlı verici neçə mövqelidir?

A) çoxmövqeli B) 1; C) 2; D) 4; E) heç biri.

25.Hidravlik gücləndiricilər siqnalları hansı parametərə görə gücləndirmək üçün istifadə olunur?

A) Gücə B) cərəyana C) gərginliyə D) təcilə. E) sürətə

26.Hidravlik gücləndiricilərdə işçi mayenin təzyiqi nədən asılı olaraq dəyişir?

A) Drosselin yerdəyişməsindən B) heç dəyişmir C) drosselin sürətindən
D) drosselin təcilindən E) drosselin çəkisindən

27.Elektron gücləndiricilərdə gücləndirici cihaz kimi aşağıdakılardan hansı biri istifadə olunmur?

A) Doidlar B) integral mikrosxemlər C) bipolyar tranzistorlar
D) sahə tranzistorları E) tiristorlar

28.A rejimi hansı qurğularda daha geniş istifadə olunur?

A) Gərginlik gücləndiricilərində; B) avtogeneratorlarda. C) cərəyan gücləndiricilərində;
D) güc gücləndiricilərində; E) seçici gücləndiricilərdə;

29.B rejimi hansı gücləndiricilərdə daha geniş istifadə olunur?

- A) İki taktlı güc gücləndiricilərində B) seçici gücləndiricilərdə C) cərəyan gücləndiricilərində
D) gərginlik gücləndiricilərində E) bir taktlı güc gücləndiricilərində

30.C rejimi hansı qurğularda daha geniş istifadə olunur?

- A) Seçici gücləndiricilərdə və avtogeneratorlarda B) cərəyan gücləndiricilərində
C) gərginlik gücləndiricilərində D) bir və iki taktlı güc gücləndiricilərində E) impuls gücləndiricilərində

31.Avtomatika sözünün mənası nədir?

- A) özü təsir edən B) özü sazlanan C) özü təşkillənən;
D) özü alqoritmləşən; E) özü uyğunlaşan

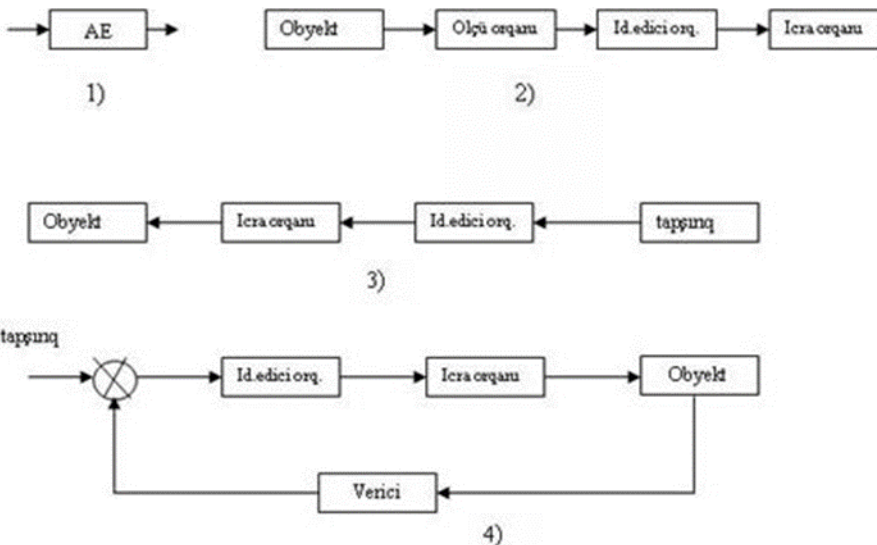
32.Avtomatik tənzimləmə sistemində tənzimləyicidə hasil olan siqnal nəyə təsir göstərir?.

- A) İcra orqanına; B) gücləndiriciyə. C) obyektə; D) tapşırıq orqanına; E) vericiyə;

33.Əsas tənzimləmə qanunlarına aşağıdakılardan hansı biri aid deyil?

- A) Diferensial; B) proporsional-inteqral-diferensial C) proporsional;
D) inteqral; E) proporsional-inteqral;

34.Aşağıdakılardan hansı biri avtomatik tənzimləmə sisteminin sxemidir?

- A) 4; B) 2; C) 3; D) 1; E) 5;

35.Termoelektrik vericilərdə termo-e.h.q.-nin qiyməti nədən asılıdır?

- A) t_1 və t_2 temperaturlarından B) xüsusi elektrik keçiriciliyindən;
C) termoelektrodların uzunluğundan;
D) termoelektrodların diametrindən; E) istilik keçirmə qiymətindən;

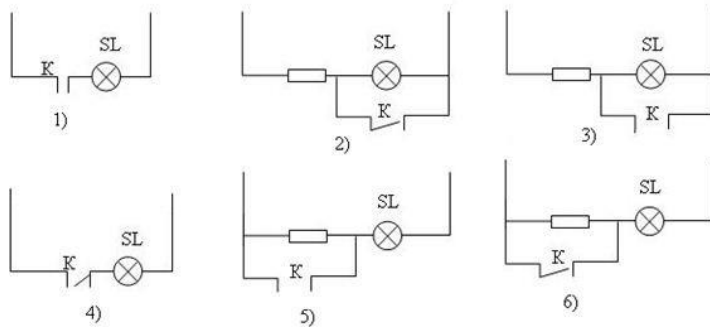
36. Tutum vericiləri ilə səviyyənin ölçülməsi hansı parametrin dəyişməsinə əsaslanır?

- A) ϵ_0 -nın; B) naqilin uzunluğunun. C) S-in; D) δ -nın; E) ϵ -nın;

37. Maqnit-elastik vericilərdə elektrik muqaviməti mexaniki qüvvə təsirindən hansı parametrin dəyişməsinə görə dəyişir?

- A) maqnit nüfuzluluğunun; B) maqnit sahə gərginliyinin; C) induktivliyin;
D) qarşılıqlı induktivliyin; E) maqnit selinin;

38. Avtomatik nəzarət sisteminin sxemini göstərin.

- A) 2; B) 1 C) 5; D) 3 E) 4;

39. İnduktiv vericilərdə çevirmə mexamizmi hansı şəkildə baş verir?

- A) $x \rightarrow \delta \rightarrow \Phi \rightarrow L \rightarrow X_L \rightarrow I$. B) $x \rightarrow \Phi \rightarrow \delta \rightarrow L \rightarrow X_L \rightarrow I$; C) $x \rightarrow \delta \rightarrow L \rightarrow X_L \rightarrow \Phi \rightarrow I$;
D) $x \rightarrow L \rightarrow \Phi \rightarrow \delta \rightarrow I \rightarrow X_L$; E) $\delta \rightarrow x \rightarrow \Phi \rightarrow X_L \rightarrow L \rightarrow I$;

40. Açıq idarəetmə sisteminin sxemini göstərin.

- A) 3 B) 1; C) 2; D) 5; E) 6;

41. Aşağıdakılardan hansı biri maqnit gücləndiricisinin mənfi cəhətidir?

- A) xarici elektromaqnit sahələrinin iş rejiminə təsir göstərməsi; B) iş dayanıqlığı.
C) sadəliyi; D) yüksək həssaslığı E) həddən artıq yüklənmə qabiliyyəti;

42. Avtomatlaşdırma sistemləri elementlərinin işlədikləri fiziki prinsipə görə növü hansıdır?

- A) hər biri; B) radioaktiv; C) ferromaqnit; D) elektroistilik; E) ion;

43. Aşağıdakılardan hansı biri passiv vericilərə aid deyil?

A) termocütlər; B) tenzorezistorlar; C) potensiometrlər; D) fotorezistorlar; E) termorezistorlar;

44.Aşağıdakılardan hansı biri aktiv vericilərə aid deyil?

A) potensiometrlər; B) induksion; C) pyzoelektrik; D) fotoelektrik; E) termoelektrik;

45.Aşağıdakılardan hansı biri tutum vericilərinin nöqsan cəhətidir?

A) yüksək tezlikli qida mənbələrindən istifadə olunması;

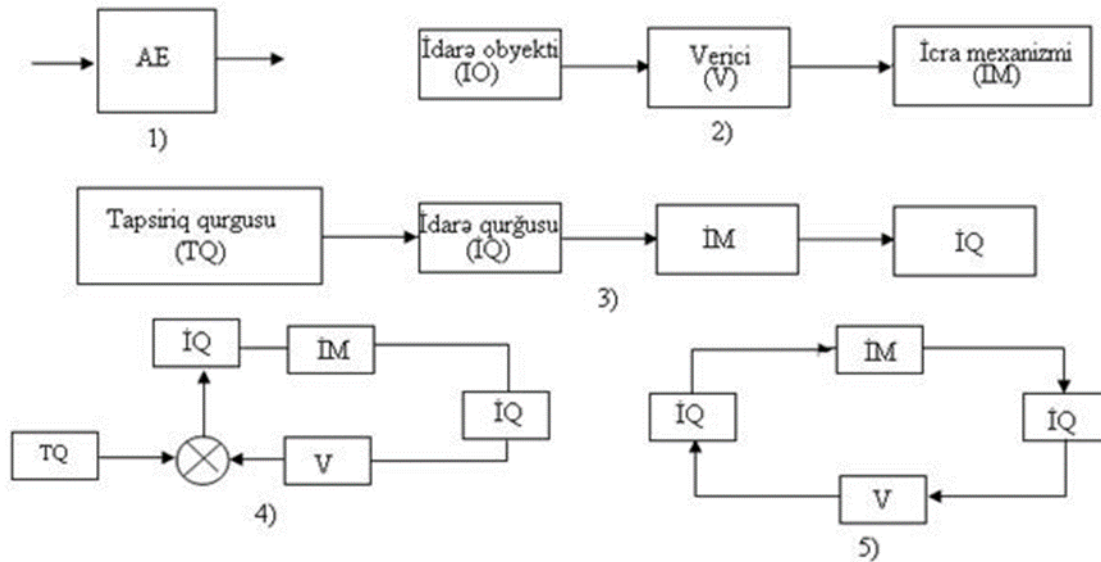
B) kiçik ətalətli olmaları; C) quruluşlarının sadəliyi; D) yüksək həssaslığı;

E) kiçik kütləyə və ölçülərə malik olmaları;

46.Neytral elektromaqnit reləsi dəyişən cərəyan dövrəsinə qoşulduqda nə baş verər?

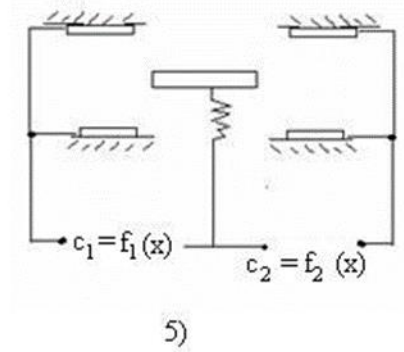
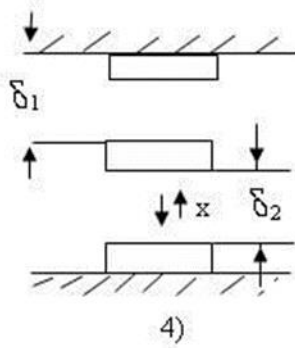
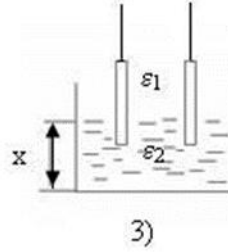
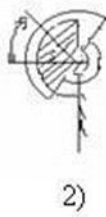
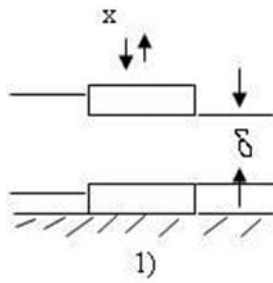
A) uğultu ilə işləyir. B) reaksiya verməyəcək; C) işləyə bilməz; D) dayanar; E) dağılar;

47.Qapalı idarəetmə sisteminin sxemini göstərin.

A) 5; B) 1; C) 2; D) 3; E) 4;

48.Lövhələr arası məsafəsi dəyişən qeyri-diferensial tutum vericinin sxemini göstərin.

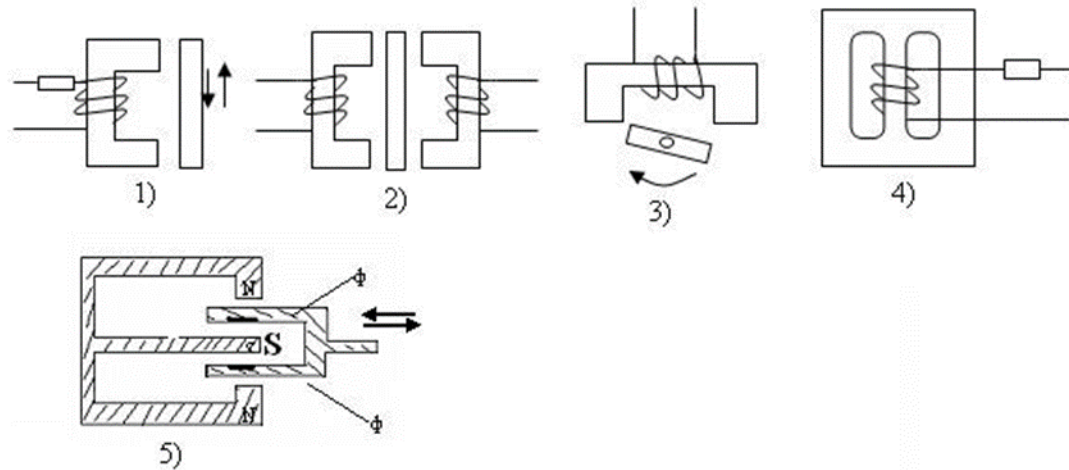

A) 1; B) 5; C) 2; D) 3; E) 4;

49. Avtomatlaşdırmanın ierarxik strukturunda neçə səviyyə mövcuddur?

A) 5; B) 2; C) 3; D) 4; E) 6;

50. Maqnit elastik vericinin sxemini göstərin.

A) 4; B) 1; C) 2; D) 3; D) 5;

51. Tutum vericilərinin iş prinsipinin əsasını aşağıdakı ifadələrdən hansı biri təşkil edir?

A) $C = \epsilon_0 \epsilon \frac{s}{\delta}$ B) $C = \rho \frac{\delta}{s}$ C) $C = \frac{\epsilon s}{\epsilon_0 \delta}$ D) $C = \epsilon_0 \epsilon \frac{\delta}{s}$ E) $C = \frac{\epsilon_0 s}{\epsilon \delta}$

52. Elektromağnit reləsinin geri qayıtma əmsalının qiyməti hansı hədlərdə olur?

- A) $K_{\varepsilon} < 1$; B) $K_{\varepsilon} = \infty$; C) $K_{\varepsilon} > 1$; D) $K_{\varepsilon} = 1$; E) $K_{\varepsilon} = 0$;

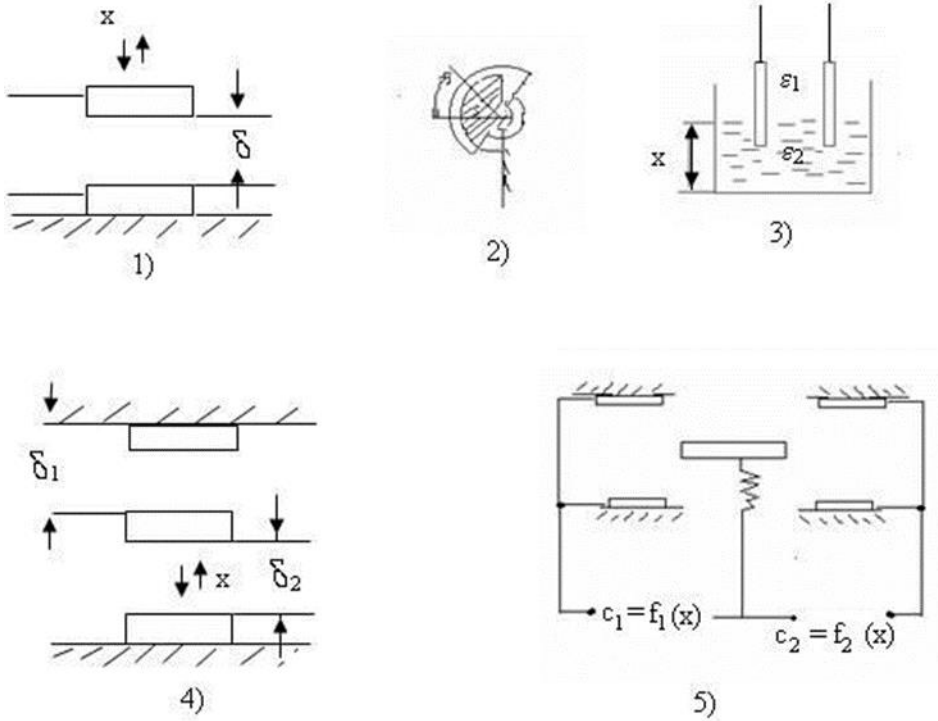
53. Dəyişən aktiv sahəli qeyri-diferensial tutum vericisinin sxemini göstərin.

- A) 2; B) 1; C) 5; D) 3; E) 4;

54. Dəyişən cərəyan elektromağnit relələrində lövbər 1 saniyə ərzində neçə rəqs edir?

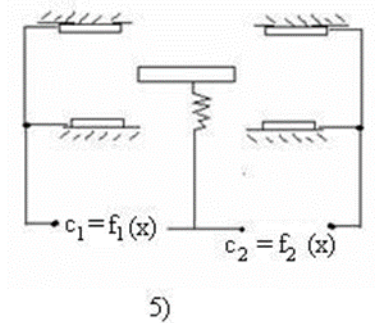
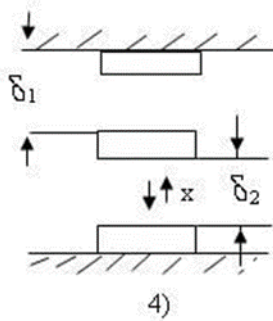
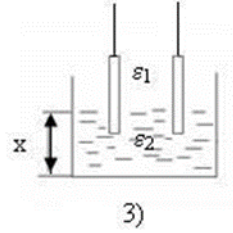
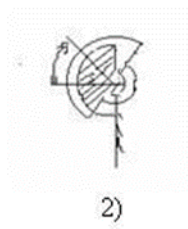
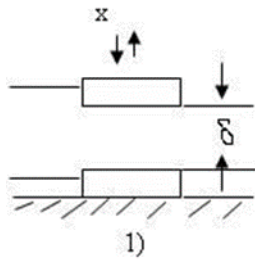
- A) 100; B) 50; C) 250; D) 150; E) 200;

55. Dəyişən dielektrik nüfuzluluqlu tutum vericisinin sxemini göstərin.

- A) 3; B) 1; C) 2; D) 5; E) 4;

56. Avtomatlaşdırma sistemləri elementlərinin işlədikləri fiziki prinsipə görə növü hansıdır?

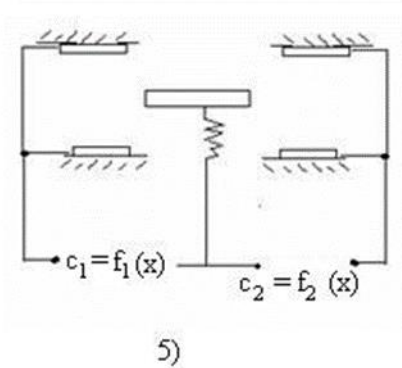
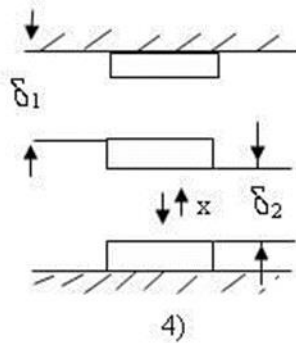
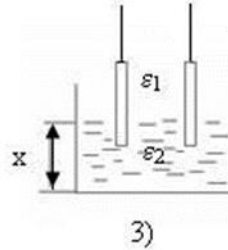
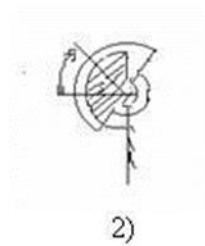
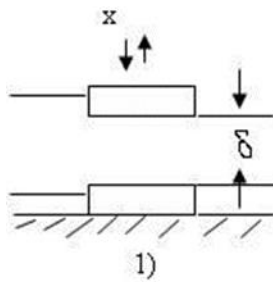

A) hər biri: B) elektrik C) ferromağnit D) elektromaşın E) elektron

57. Avtomatlaşdırma sistemləri elementlərinin yerinə yetirdikləri funksiyalara görə növü hansıdır?

A) hər biri. B) vericilər C) gücləndiricilər D) stabilizatorlar E) relələr

58. Lövhlərəarası məsafəsi dəyişən diferensial tutum vericisinin sxemini göstərin.

A) 4: B) 1; C) 2; D) 3; E) 5;

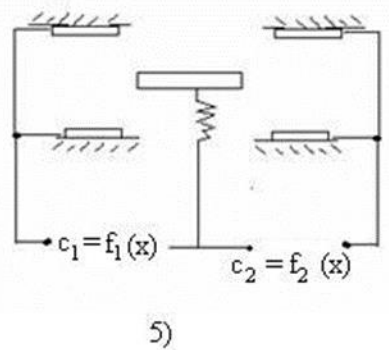
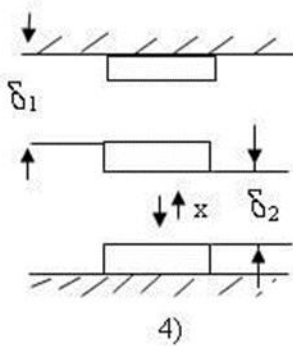
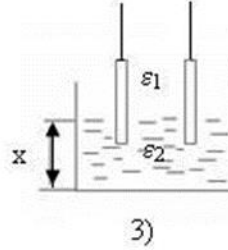
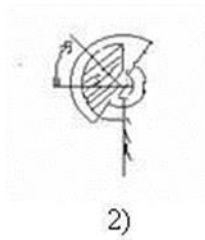
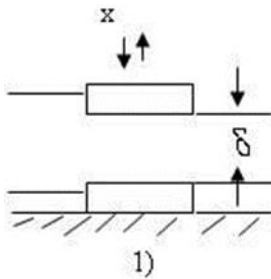
59. Aşağıdakılardan hansı biri avtomatika sistemlərinin mühafizə qurğusuna aid deyil?

A) vizual qurğular. B) avtomatik hava açarları, C) qoruyucular;
D) cərəyan relələri; E) istilik relələri;

60. Aşağıdakılardan hansı biri miqyas çeviricisinə aid deyil?

A) gərginlik süzgəcləri; B) ölçmə transformatorları. C) şuntlar
D) gərginlik bölücüləri ölçmə E) gücləndiriciləri

61. Dəyişən aktiv sahəli diferensial tutum vericisinin sxemini göstərin.

A) 5: B) 1 C) 2 D) 3; E) 4

62. Avtomatlaşdırma sistemləri elementlərinin yerinə yetirdikləri funksiyalara görə növü hansıdır?

A) hər biri. B) paylayıcılar; C) mühərriklər;
D) impuls generatorları; E) məntiq elementləri;

63. Vericilərdə passiv həssas elementlərə hansı biri aiddir?

A) tutumlar; B) elektrodinamik elementlər; C) pyzeoelektrik;
D) termocütlət; E) fotoelementlər;

64. Avtomatikada tənzimləyici orqanının böyük yerdəyişməsinə almaq üçün hansı icra mexanizmindən (servomühərrikdən) istifadə olunur?

A) porşenli; B) tənzimləyici klapanlı; C) membranlı;
D) elektromaqnitli; E) elektromexaniki;

65. Vericilərdə passiv həssas elementlərə hansı biri aiddir?

A) maqnit-elastik; B) pyzeoelektrik; C) termoelektrik; D) fotoelektrik; E) induksion;

66. Tutum vericiləri hansı qurğulardır?

- A) dəyişən tutumlu verici; B) Sabit induktivlikli verici; C) sabit tutumlu verici;
D) dəyişən müqavimətli verici; E) dəyişən induktivlikli verici;

67. Maqnit-elastik çeviricilər vasitəsilə hansı kəmiyyətlər ölçülür?

- A) qüvvə, təzyiq, moment; B) təzyiq, səviyyə, moment; C) temperatur, sərf, qüvvə;
D) sürət, yerdəyişmə, səviyyə; E) təcil, rütubət, qüvvə;

68. Çoxkanallı gücləndirici almaq üçün maqnit gücləndiricilərini necə birləşdirmək lazımdır?

- A) ardıcıl; B) əhəmiyyəti yoxdur; C) paralel; D) qarışıq; E) əksinə;

69. İnduksiya çeviriciləri ilə hansı kəmiyyət ölçülür?

- A) yerdəyişmə, sürət, təcil; B) moment, qatılıq, qüvvə; C) temperatur, sərf, qüvvə;
D) sürət, sıxlıq, sərf; E) sərf, təzyiq, təcil;

70. Avtomatlaşdırmanın ierarxik strukturunun lokal idarəetmə səviyyəsində hansı qurğular işlədilir?

- A) vericilər, icra mexanizmləri; B) idarəedici kompyuterlər C) tənzimləyicilər;
D) sahə kompyuterləri; E) istehsalatı idarə edən kompyuterlər;

71. Avtomatlaşdırmanın ierarxik strukturunun prosesin idarəetmə səviyyəsində hansı qurğular işlədilir?

- A) tənzimləyicilər; B) idarəedici kompyuterlər; C) vericilər, icra mexanizmləri;
D) sahə kompyuterləri; E) istehsalatı idarə edən kompyuterlər;

72. Bu hansı tənzimləmə qanununun düsturudur? $U = K_T \varepsilon$

- A) proporsional B) proporsional- integral- diferensial C) integral
D) diferensial E) proporsional- integral

73. Bu hansı tənzimləmə qanununun düsturudur?

- A) integral B) proporsional- integral- diferensial C) proporsional
D) diferensial E) proporsional- integral

74. Bu hansı tənzimləmə qanununun düsturudur?

- A) proporsional- integral B) proporsional- integral- diferensial C) proporsional
D) integral E) diferensial

75. Bu hansı tənzimləmə qanununun düsturudur?

- A) proporsional- integral- diferensial B) proporsional C) integral
D) diferensial E) proporsional- integral

76. Sistemin dayanıqlığı onun hansı hərəkətinin xarakteri ilə müəyyən olunur?

A) sərbəst B) rəqsi C) dövrü D) ixtiyari E) məcburi

77. Aşağıdakılardan hansı biri avtomatikanın qurğularının əsas xarakteristikalarına aid deyil?

A) əks əlaqə əmsalı B) çevirmə C) əmsalı xəta
D) gücləndirmə əmsalı E) həssaslıq həddi

78. Qeyri-elektrik kəmiyyətini ölçən verici hansı elementlərdən təşkil olunur?

A) həssas element, çevirici. B) çevirici, gücləndirici C) həssas element, gücləndirici;
D) ölçmə qurğusu, çevirici E) gücləndirici, ölçmə qurğusu;

79. Hansı növ vericilərdə elastiki həssas elementdən istifadə olunur?

A) mexaniki çıxış siqnalı; B) passiv həssas elementli. C) pnevmatik çıxış siqnalı;
D) hidravlik çıxış siqnalı; E) aktiv həssas elementli ;

80. Diferensial tutum vericilərinin müvafiq qoşulma sxemində həssaslıq neçə dəfə artır?

A) iki B) üç; C) dörd; D) artmır. E) beş;

81. Maqnit gücləndiricisində induktivliyin doğru ifadəsi hansıdır?

A) $L = \frac{\mu \cdot w^2 S}{\ell}$; B) $L = \frac{\mu \cdot w^2 S}{R \ell}$ C) $L = \frac{w^2 S}{\ell}$; D) $L = \frac{\mu \cdot w^2}{\ell}$; E) $L = \frac{\mu S}{\ell}$;

82. Dəyişən cərəyan gücləndiricilərində qeyri-xətli element kimi nə işlədilir?

A) tranzistor. B) induktivlik; C) transformator; D) kondensator; E) rezistor;

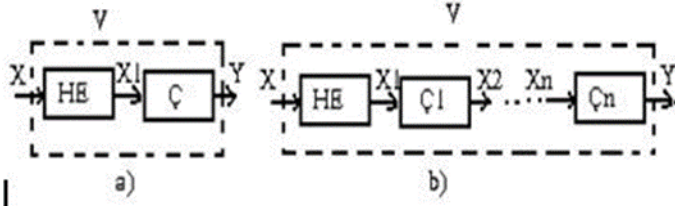
83. Güc gücləndiricilərində yük müqaviməti ilə çıxış müqavimətini uyğunlaşdırmaq üçün nədən istifadə olunur?

A) alçaldıcı transformator. B) induktivlik sarğacı; C) yüksəldici transformator;
D) ölçmə transformatoru; E) rəqs konturu;

84. Avtomatlaşdırmanın ierarxik strukturunun strateji idarəetmə səviyyəsində hansı qurğular işlədilir?

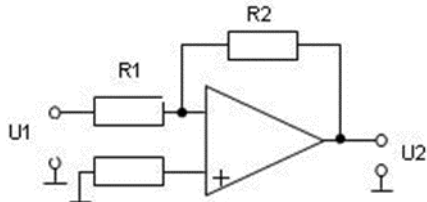
A) idarəedici kompyuterlər. B) vericilər, icra mexanizmləri; C) tənzimləyicilər;
D) sahə kompyuterləri; E) istehsalatı idarə edən kompyuterlər;

85. Vericinin funksional sxemində HE hansı elementdir?

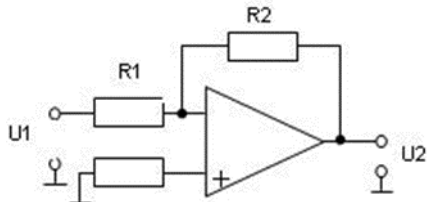
- A) həssas element. B) hidravlik element; C) Holl effekti;
D) heç biri E) hesablayıcı element;

86.Şəkilə hansı vericinin sxemi göstətilmişdir?

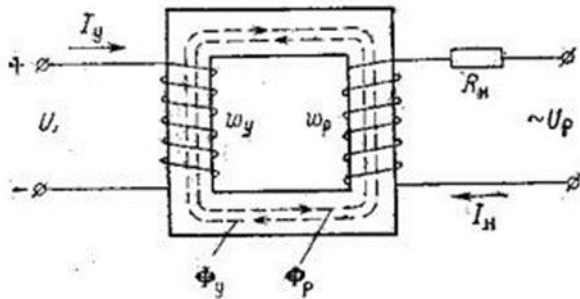
- A) diferensial termocüt; B) pyzoelektrik C) tenzometrik;
D) diferensial induktiv; E) maqnit-elastik;

87.Şəkilə hansı gücləndiricinin sxemi göstərilmişdir?

- A)gərginlik gücləndiricisi; B) pnevmatik gücləndirici. C) güc gücləndiricisi
D) maqnit gücləndiricisi E) elektromaşın gücləndiricisi

88.Şəkilə hansı gücləndiricinin sxemi göstərilmişdir?

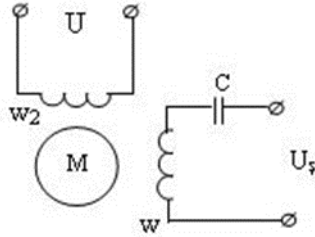
- A) maqnit gücləndiricisi; B) pnevmatik gücləndirici C) elektron gücləndirici;

D) hidravlik gücləndirici; E) elektromaşın gücləndiricisi;

89.İcra elementlərinə qoyulan aşağıdakı tələblərdən hansı doğru deyil?

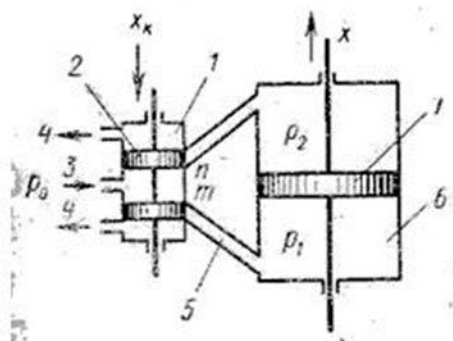
A) böyük ölçülər və kütlə B) yüksək cəldişləmə; C) f.i.ə.-nın maksimal qiyməti;
D) minimum həssaslıq həddi; E) yüksək etibarlılıq və uzunmüddətlik

90.Şəkildə göstərilən sxem hansı mühərrikə aiddir?

A) iki fazalı sinxron; B) addım C) bir fazalı asinxron;
D) sinxron; E) uc fazalı sinxron;

91. Avtomatik tənzimləmə sistemlərində tətbiq edilən hidravlik servomühərriklərdən hansının sxemi şəkildə göstərilmişdir?

A) zolotnikli; B) sirnaq borulu; C) membranli; D) droselli; E) turbinli;

92.Yarımkeçirici tenzometrik vericilər hansı yarımkeçirici materiallardan hazırlanır?

A) hər biri B) germanium; C) silisium; D) antimonid indium; E) arsenid qallium;

93.Gücləndiricilərin əsas xarakteristikalarına aiddir:

A) hər biri. B) gücləndirmə əmsalı C) sərf olunan (işlədilən) güc;
D) çıxış gücü; E) cəldişləmə;

94.Hansı gücləndiricilərin cəldişləməsi daha böyükdür?

A) elektron; B) maqnit; C) elektromaşın; D) pnevmatik. E) hidravlik;

95.Parametrik icra elementlərinə hansı biri aid deyil?

A) elektromaqnitlər. B) tranzistor releləri; C) elektromaqnit relelər;
D) kontaktorlar; E) tiristor releləri;

96.Konstruktiv əlamətlərinə görə servomühərriklərin hansı növləri vardır? Düzgün olmayan cavabı seçin.

A) tiristorlu; B) porşenli; C) elektromaqnitli; D) elektromotorlu. E) membranlı;

97.İcra elementlərinə qoyulan tələblərdən hansı biri əsas deyil?

A) maksimal həssaslıq həddi. B) yüksək cəldişləmə; C) yüksək etibarlılıq;
D) xətti xarakteristika; E) f.i.ə.-nin maksimal qiyməti;

98.Avtomatlaşdırmanın ierarxik strukturunun istehsal sahəsinin idarəetmə səviyyəsində hansı qurğular işlədilir?

A) sahə kompyuterləri; B) idarəedici kompyuterlər. C) vericilər, icra mexanizmləri;
D) tənzimləyicilər; E) istehsalatı idarə edən kompyuterlər;

99.Obyektin girişinə müəyyən signal verdikdə tənzimlənən kəmiyyətin zaman üzrə dəyişmə əyrisi necə adlanır?

A) zaman xarakteristikası B) ötürmə xarakteristikası C) keçid xarakteristikası
D) çəki xarakteristikası E) tezlik xarakteristikası

100.Obyektin girişinə vahid təkan signal verdikdə çıxış kəmiyyətinin dəyişmə əyrisi necə adlanır?

A) keçid xarakteristikası B) ötürmə xarakteristikası C) zaman xarakteristikası
D) çəki xarakteristikası E) tezlik xarakteristikası

101.Giriş signalı vahid impuls şəklində dəyişdikdə çıxış kəmiyyətinin dəyişmə əyrisi necə adlanır?

A) çəki xarakteristikası B) keçid xarakteristikası C) zaman xarakteristikası
D) ötürmə xarakteristikası E) tezlik xarakteristikası

102.İnformasiyanı emal edən qurğulara aiddir? 1.yaddaş qurğuları, 2.PMM, 3.PMK, 4.İEHM.

A) 1, 2, 3, 4 B) 1, 2, 5 C) 2, 4, 3 D) 1, 2, 4 E) 3, 4, 1

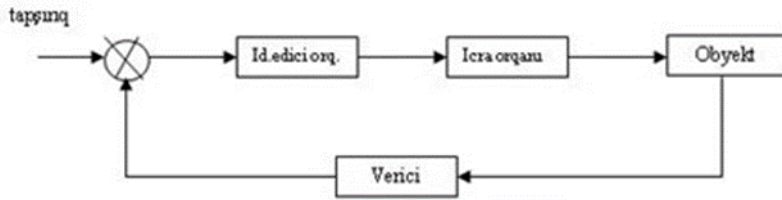
103.Tənzimləmə obyektinin iş rejimini xarakterizə edən fiziki göstəricilər necə adlanır?

A) tənzimlənən kəmiyyətlər (koordinatlar) B) tənzimləmə C) tənzimləmə sistemi
D) tənzimləyici E) tənzimləmə obyektini

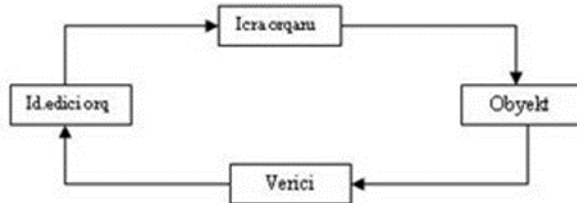
104.Tənzim olunan maşınlar, aparatlar,aqreqatlar necə adlanır?

A) tənzimləmə obyektini B) tənzimlənən kəmiyyət C) tənzimləmə
D) tənzimləmə sistemi E) tənzimləyici

105.Aşağıdakılardan hansı biri avtomatik tənzimləmə sisteminin sxemidir?

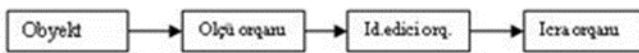
A)

B)

C)

D)

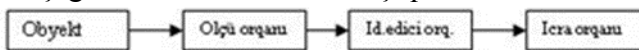
E)

106. Bunlardan hansı çıxış qurğuları ola bilər? 1. GÇQ – gücləndirici – çevirici qurğu, 2. İM – icra mexanizmi, 3. V – vericilər, 4. İÇ – ikinci çeviricilər, 5. İO – işçi orqanlar, 6. NQ – nəzarət qurğusu.

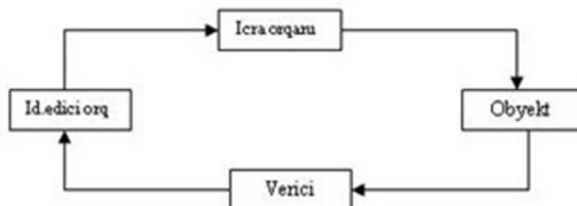
A) 1, 2, 5 B) 1, 5, 6 C) 2, 3, 5

D) 6, 2, 1 E) 2, 5, 6

107. Aşağıdakılardan hansı biri açıq avtomatik idarəetmə sisteminin sxemidir?

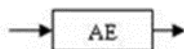
A)

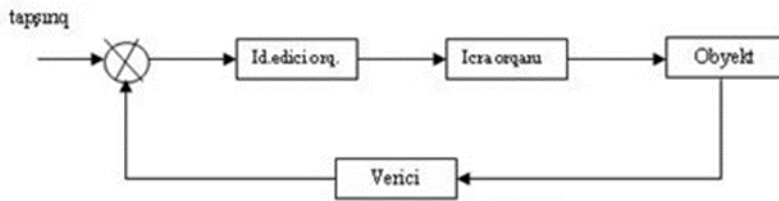
B)

C)

D)

E)

108. Aşağıdakılardan hansı nəzarət qurğularıdır? 1. GÇQ–gücləndirici – çevirici qurğu, 2. İM–icra mexanizmi, 3. V– vericilər, 4. İÇ–ikinci çevricilər, 5. İO–işçi orqanlar, 6. NQ–nəzarət qurğusu.

A) 3, 4 B) 1, 2 C) 2, 3 D) 5, 6 E) 4, 5

109. İM(icra mexanizmi)-ni idarə edən qurğular : 1) kontaktorlar, 2) maqnit buraxıcıları, 3) Bitbus, 4) gücləndiricilər, 5) yaddaş qurğuları.

A) 1, 2, 4 B) 1, 2, 5 C) 2, 4, 3 D) 1, 3, 4 E) 3, 4, 5

110. Aşağıdakılardan hansı giriş qurğularıdır? 1. GÇQ–gücləndirici–çevirici qurğu, 2. İM–icra mexanizmi, 3. V– vericilər, 4. İÇ–ikinci çevricilər, 5. İO–işçi orqanlar, 6. NQ–nəzarət qurğusu.

A) 3 və 6 B) 1 və 2 C) 2 və 3 D) 3 və 4 E) 4 və 5

111. Sənaye şəbəkələri vasitələrinə aiddir: 1. zaman relələri, 2. elektromexaniki patronlar, 3. interfeys, 4. PROFIBUS, 5. Modbus

A) 3, 4, 5 B) 1, 2, 5 C) 2, 4, 3 D) 1, 3, 4 E) 1, 2, 4

112. Mühafizə edici qurğulara aid deyil : 1. bloklama 2. qoruyucular 3. Interfeys 4. zaman relələri 5. Sayğaclar

A) 3 və 4 B) 1 və 2 C) 2 və 3 D) 2 və 5 E) 1 və 5

113. İM(icra mexanizmi)-ni idarə edən qurğulara aid deyil: 1) kontaktorlar 2) maqnit buraxıcıları 3) Bitbus 4) gücləndiricilər 5) yaddaş qurğuları

A) 3, 4, 5 B) 1 və 5 C) 2 və 4 D) 1 və 3 E) 2 və 4

114. Aşağıdakılardan hansının köməyi ilə tapşırığı əllə daxil etmək olmaz? 1. kontaktorlar 2. tumblerlər 3. vibrobunkerlər

A) Hamısı ilə tapşırığı əllə daxil etmək olar B) 1 və 2 C) Yalnız 2
D) 1 və 3 E) Yalnız 1

115. Aşağıdakılardan hansının köməyi ilə tapşırığı əllə daxil etmək olar? 1. düymələr 2. tumblerlər 3. klaviatura 4. kontaktorlar 5. vibrobunkerlər

A) 2, 3, 4 B) 1, 2, 3, 4, 5 C) Yalnız 2 D) 1 və 3 E) 1, 2, 3

116. Aşağıdakılardan birini informasiyanı emal edən qurğulara aid etmək olmaz?

A) kontaktorlar B) rele C) sayğaclar D) yaddaş qurğuları E) zaman relələri

117.Səviyyənin ölçülməsi və tənzimlənməsi sənaye avtomatikasının hansı bölümünə aid olunur?

- A) İstilik energetikası B) Fiziki xassələr C) Elektro energetika
D) Mexanika E) Kimyəvi tərkib

118.Aşağıdakılardan birini informasiyanı emal edən qurğulara aid etmək olar?

- A) zaman releləri B) tumblerlər C) gücləndiricilər D) interfeys E) kontaktorlar

119.Aşağıdakılardan birini icra orqanlarını idarə edən qurğulara aid etmək olar?

- A) vibrobunkerlər B) kontaktorlar C) gücləndiricilər D) sayğaclar E) maqnit buraxıcıları

120.Əsas tənzimləmə qanunlarına aşağıdakılardan hansı biri aid deyil?

- A) diferensial B) proporsional-inteqral-diferensial C) proporsional
D) inteqreal E) proporsional-inteqral

121.Aşağıdakılardan hansı nəzarət qurğularına daxildir? 1.vəziyyət 2.sürət 3.təzyiq 4.qüvvə 5.temperatur

- A) 1, 2, 3, 4, 5 B) 1 və 2 C) 1 və 3
D) 3 və 5 E) 2 və 5

122.Aşağıdakılardan hansının köməyi ilə tapşırığı əllə daxil etmək olar? 1.düymələr 2. tumblerlər 3. klaviatura .

- A) 1, 2, 3 B) 1 və 2 C) Yalnız 2 D) 1 və 3 E) Heç biri

123. Hansı sistemdə tapşırıq signalı qabaqcadan verilmiş proqram üzrə dəyişir?

- A) proqramlı idarəetmə B) stabilizasiya C) adaptive D) ekstremal E) izləyici

124.Informasiyanı əllə daxil etmək üçün kommutasiya qurğularına aşağıdakılardan hansılar aiddir?

- A) bütün cavablar düzdür B) Paketli çevricilər C) Giriş açarlari
D) Rubilnik E) Heç bir cavab düz deyil

125.Tənzimləmə sistemində tənzimləyicidə hasil olan signal nəyə təsir göstərir?

- A) icra orqanına B) obyektə C) gücləndiriciyə
D) tapşırıq orqanına E) vericiyə

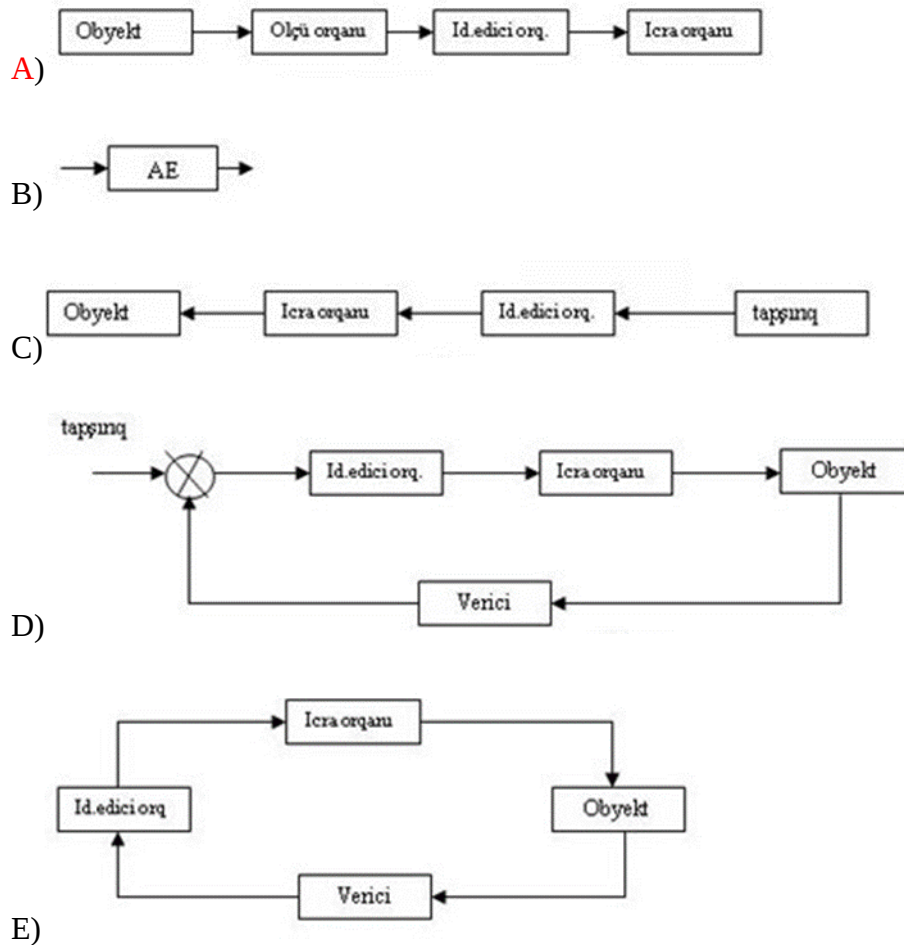
126.Çevirmənin növünə görə vericilərin hansı növləri var?

- A) **Analoq və diskret vericilər** B) Diskret vericilər C) Analoq vericilər
D) Analoq və pulsasiyalı vericilər E) Pulsasiyalı vericilər

127.Avtomatik idarəetmə sistemi (AİS) dedikdə nə başa düşülür?

- A) **Texniki vasitələrin öz aralarında qarşılıqlı təsiri nəticəsində hər hansı bir idarəetmə qanununu (alqoritmini) yerinə yetirsin:**
B) Sensorlu displey; C) Texniki nəzarət;
D) Giriş qurğuları; E) Kənardan izləmə;

128.Aşağıdakılardan hansı biri avtomatik nəzarət sisteminin sxemidir?

129.İcra orqanının vəzifəsi nədir?

A) Bilavasitə idarəetmə obyektinə verilən enerji və ya maddə miqdarını dəyişərək obyektin işinin gedişini təmin edir

B) Xətanı integrallayır C) Xətanı hesablayır

D) Həyəcanı ölçür E) Xətanı diferensallayır

130. Aşağıdakılardan hansı verici parametrik vericilərə aiddir?

A) tutum; B) pyezoelektrik; C) fotoelektrik;

D) induksiya; E) termoelektrik.

131. Reostat vericilərin çevirmə tənliyi necə ifadə olunur?

A) $R=f(x)$; B) $U=f(x)$; C) $C=f(x)$; D) $L=f(x)$; E) $M=f(x)$.

132. Tenzometrik vericilərin iş prinsipi elektrik müqavimətinin hansı parametrdən asılılığına əsaslanır?

A) mexaniki gərginlikdən; B) temperaturdan; C) təzyiqdən;

D) kütlədən; E) qüvvədən.

133. Tutum vericiləri hansı qurğulardır?

A) dəyişən tutumlu verici; C) dəyişən müqavimətli verici; B) sabit tutumlu verici;

D) dəyişən induktivlikli verici E) sabit induktivlikli verici.

134. Mikroelektronikanın sürətli inkişafı nə zamandan başladı.

A) 1960 – cı illərdə B) 1970 – ci ildən sonra C) 1900 – cü ildən

D) 1920 – ci ildən sonra E) 2000 – ci ildə

135. Maqnit-elastik vericilərdə elektrik müqaviməti mexaniki qüvvə təsirindən hansı parametrin dəyişməsinə görə dəyişir?

A) maqnit nüfuzluluğunun; B) induktivliyin; C) qarşılıqlı induktivliyin;

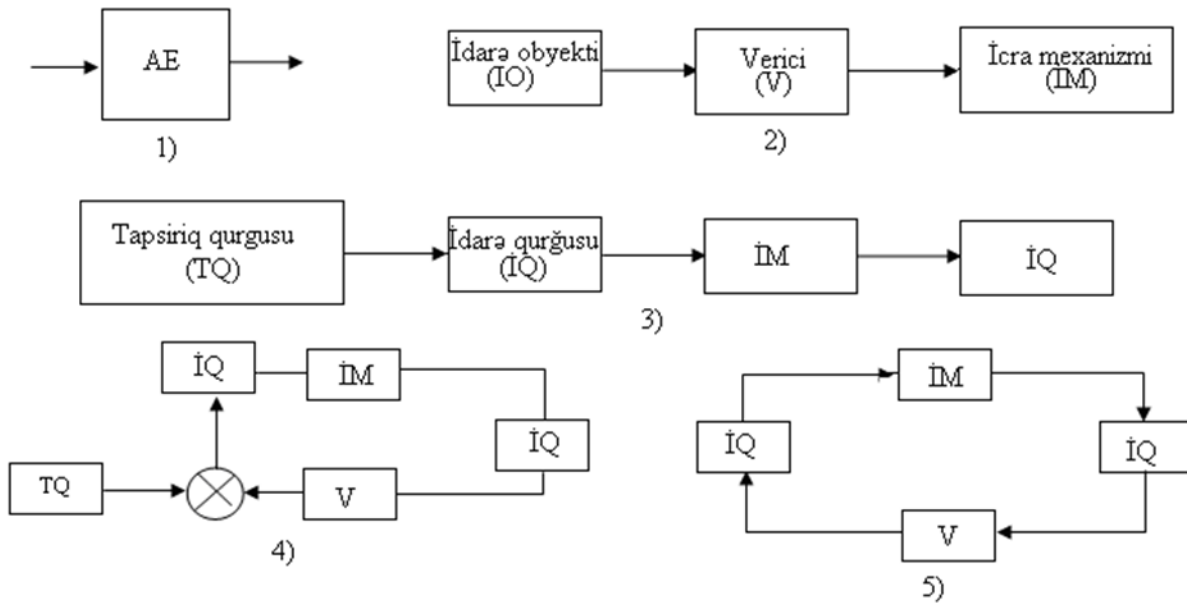
D) maqnit selinin; E) maqnit sahə gərginliyinin.

136. Aşağıdakılardan hansı biri avtomatika sistemlərinin mühafizə qurğusuna aid deyil?

A) vizual qurğular; B) qoruyucular; C) cərəyan relələri;

D) istilik relələri; E) avtomatik hava açarları.

137. Avtomatik nəzarət sisteminin sxemini göstərin.

A) 1; B) 2; C) 3; D) 4; E) 5.

138. Aşağı sinfə aid olan sistemlər hansılardır:

- A) AutoCAD, CAD – KEY, Personal Designer, Adem B) 3DCAD, AMD, Solid Edge, Solid Works
C) CATİA, Unigraphics, Pro/ENGINEER, CADD5, EUCLİD, Cimatron
D) DrWeb,Nod32,Avest Home,Ms Afee, Kaspresky E) MS DOS, UNIX,MS Access

139. Orta sinfə aid olan sistemlər hansılardır:

- A) 3DCAD, AMD, Solid Edge, Solid Works B) AutoCAD, CAD – KEY, Personal Designer, Adem
C) CATİA, Unigraphics, Pro/ENGINEER, CADD5, EUCLİD, Cimatron
D) DrWeb,Nod32,Avest Home,Ms Afee, Kaspresky E) MS DOS, UNIX,MS Access

140. Yüksək sinfə aid olan sistemlər hansılardır:

- A) CATİA, Unigraphics, Pro/ENGINEER, CADD5, EUCLİD, Cimatron
B) 3DCAD, AMD, Solid Edge, Solid Works C) AutoCAD, CAD – KEY, Personal Designer, Adem
D) DrWeb,Nod32,Avest Home,Ms Afee, Kaspresky E) MS DOS, UNIX,MS Access

141. Avtomatlaşdırmada prosesləri hansı səviyyələrə ayırırlar

- A) ierarxik və ya inzibati B) ierarxik və ya strateji C) inzibati və ya konstruktiv
D) konstruktiv və ya ierarxik E) potensiometrik və ya inzibati

142. İdarəetmə sisteminin arxitekturasının əsas xüsusiyyəti quraşdırılmış sayından asılıdır.

- A) prosessorların B) elementlərin C) tənzimləyicilərin
D) cihazların E) induktiv vericilərin

143. Neçə növ avtomatlaşdırmaya rast gəlmək olar?

A) 3 B) 2 C) 6 D) 4 E) 8

144. Nisbi xətanı göstərin.

A) $\frac{\Delta Y}{Y} 100\%$; B) $Y_1 - Y$; C) $\frac{\Delta Y}{Y_{\max}} 100\%$; D) $\frac{Y}{\Delta Y} 100\%$; E) $\frac{Y_{\max}}{\Delta Y} 100\%$.

145. Termoelektrik vericilərdə termo-e.h.q.-nin qiyməti nədən asılıdır?

A) **t1 və t2 temperaturlarından**; B) termoelektrodların uzunluğundan;
C) termoelektrodların diametrindən; D) istilik keçirmə qiymətindən;
E) xüsusi elektrik keçiriciliyindən.

146. Elementlər adətən və növlərinə ayrılırlar.

A) **elektrik, qeyri – elektrik** B) konstruktiv, avtomatik C) kontaktlı, ardıcıl
D) elektrik, avtomatik E) qeyri – elektrik, ardıcıl

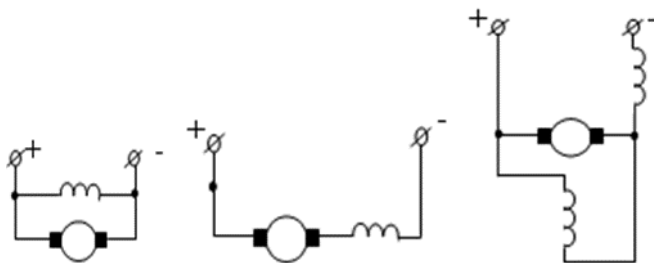
147. Aşağıdakılardan hansı biri maqnit gücləndiricisinin mənfi cəhətidir?

A) **xarici elektromaqnit sahələrinin iş rejiminə təsir göstərməsi** B) sadəliyi;
C) yüksək həssaslığı; D) həddən artıq yüklənmə qabiliyyəti;
E) iş dayanıqlığı

148. Aşağıdakılardan hansı biri aktiv vericilərə aid deyil?

A) **potensiometrlər**; B) pyezoelektrik; C) fotoelektrik;
D) termoelektrik; E) induksion.

149. Şəkildə hansı elementlərin şərti işarəsi göstərilmişdir?

A) **paralel, ardıcıl və qarışıq təsirlənən SCM**; B) ardıcıl, paralel və qarışıq təsirlənən SCM;
C) qarışıq, ardıcıl və paralel təsirlənən SCM; D) ardıcıl, qarışıq və paralel təsirlənən SCM;
E) asinxron maşınlar.

150. Aşağıdakılardan hansı biri tutum vericilərinin nöqsan cəhətidir?

A) **yüksək tezlikli qida mənbələrindən istifadə olunması**; B) quruluşlarının sadəliyi;
C) yüksək həssaslığı; D) kiçik ətalətli olmaları; E) kiçik kütləyə və ölçülərə malik olmaları.

151. Vericilərdə passiv həssas elementlərə hansı biri aiddir?

- A) tutumlar; B) pyezoelektrik; C) termocütlət;
D) fotoelementlər; E) elektrodinamik elementlər.

152. Avtomatikada tənzimləyici orqanının böyük yerdəyişməsini almaq üçün hansı icra mexanizmindən (servomühərrikdən) istifadə olunur?

- A) porşenli; B) membranlı; C) elektromaqnitli;
D) elektromexaniki; E) tənzimləyici klapanlı.

153. Aşağıdakılardan hansı biri omik vericilərə aid deyil?

- A) termocütlər B) tenzorezistorlar; C) potensiometrlər;
D) fotorezistorlar; E) termorezistorlar;

154. Hidravlik və pnevmatik gücləndiricilər avtomatik tənzimləmə sistemlərində nə üçün istifadə olunur?

- A) siqnalları gücə görə gücləndirmək üçün; B) siqnalları cərəyana görə gücləndirmək üçün;
C) siqnalları gərginliyə görə gücləndirmək üçün; D) siqnalları sərfə görə gücləndirmək üçün;
E) siqnalları sıxlığa görə gücləndirmək üçün;

155. Tutum vericiləri hansı qurğulardır?

- A) dəyişən tutumlu verici; B) sabit tutumlu verici; C) dəyişən müqavinətlili verici;
D) dəyişən induktivlikli verici; E) sabit induktivlikli verici.

156. Maqnit-elastik çeviricilər vasitəsilə hansı kəmiyyətlər ölçülür?

- A) qüvvə, təzyiq, moment; B) temperatur, sərf, qüvvə; C) sürət, yerdəyişmə, səviyyə;
D) təcil, rütubət, qüvvə; E) təzyiq, səviyyə, moment.

157. İnduksiya çeviriciləri ilə hansı kəmiyyət ölçülür?

- A) yerdəyişmə, sürət, təcil; B) temperatur, sərf, qüvvə; C) sürət, sıxlıq, sərf;
D) sərf, təzyiq, təcil; E) moment, qatılıq, qüvvə.

158. Kompleks avtomatlaşdırma sistemlərindən olan CAD sözünün açıqlaması:

- A) kompüterin köməyi ilə konstruksiyaetmə B) kompüterin köməyi ilə mühəndis analizi
C) kompüterin köməyi ilə istehsal D) layihə məlumatlarını idarəetmə sistemləri
E) qrafiki sənədləşdirmə işlərinin aparılması

159. Kompleks avtomatlaşdırma sistemlərindən olan CAE sözünün açıqlaması:

- A) kompüterin köməyi ilə mühəndis analizi B) kompüterin köməyi ilə istehsal
C) kompüterin köməyi ilə konstruksiyaetmə D) qrafiki sənədləşdirmə işlərinin aparılması
E) layihə məlumatlarını idarəetmə sistemləri

160. Kompleks avtomatlaşdırma sistemlərindən olan CAM sözünün açıqlaması:

- A) kompüterin köməyi ilə istehsal B) qrafiki sənədləşdirmə işlərinin aparılması
C) layihə məlumatlarını idarəetmə sistemləri D) kompüterin köməyi ilə mühəndis analizi
E) kompüterin köməyi ilə konstruksiyaetmə

161. Kompleks avtomatlaşdırma sistemlərindən olan PDM sözünün açıqlaması:

- A) layihə məlumatlarını idarəetmə sistemləri B) kompüterin köməyi ilə konstruksiyaetmə
C) qrafiki sənədləşdirmə işlərinin aparılması D) kompüterin köməyi ilə istehsal
E) kompüterin köməyi ilə mühəndis analizi

162. $I_y = U_0 / (R_i + R_y)$ düsturunda U_0 nəyi göstərir.

- A) yüksüz işləmə rejimində potensiometrin çıxışındakı gərginlik
B) sürüngəcin cari vəziyyətində potensiometrin daxili müqaviməti
C) sürüngəcin x yerdəyişməsindən asılı olaraq müqavimətin mütənasiblik əmsalı
D) çərçivənin uzununa hissəsindən fırlanma oxuna olan məsafə
E) çərçivənin yan tərəfinin uzunluğu

163. İdarəetmə sistemlərinin əsas xüsusiyyəti quraşdırılmış sayından asılıdır.

- A) processorların B) transformatorların C) cihazların
D) maqnit keçiricilərin E) rele

164. Prosesin xarici processorları və ya xarici modulları fizikin proseslə birbaşa əlaqəli olub, vericilərdən və məlumatı alır.

- A) analoq – rəqəm çeviricilərdən B) tənzimləyicilərdən C) sahə kompüterlərindən
D) transformatorlardan E) RPI – li dəzgahlardan

165. Avtomatlaşdırılmış istehsalın texnologiyasında çeviklik neçə yerə ayrılır?

- A) 3 B) 1;2;3 C) 1;2 D) 1;3 E) 0

166. Ayrı-ayrı istehsal prosesinin yeni texnologiya ilə əvəzləmək imkanı əmək məhsuldarlığını artırmaq üçün hansı çeviklik nəzərdə tutulur?

- A) sistemin çevikliyi B) məhsulun çevikliyi C) sifarişçinin çevikliyi
D) sifarişçinin və məhsulun çevikliyi E) məhsulun və sistemin çevikliyi

167. Avtomatlaşdırma istehsalın idarəetmə sistemlərinin yaradılmasında hansı proseslər bilavasitə əlaqədardır?

- A) nəzarət, tənzimləmə, idarəetmə prosesi B) tənzimləmə prosesi C) idarəetmə prosesi
D) nəzarət prosesi E) nəzarət və tənzimləmə prosesi

168. Avtomatika nə deməkdir?

- A) özütəsiredən B) özüişləyən C) özüyazan D) özüpozan E) özüsaxlayan

169. Sifarişçinin çevikliyi nə deməkdir?

- A) müəyyən məhsul çeşidini və ya detalın qənaətciliylə hazırlanma qabiliyyəti
B) detalların qənaətciliylə hazırlanması C) çeşidin qənaətciliylə hazırlanması
D) sayını azaltmaq E) icra müddətini azaltmaq

170. Məhsulun çevikliyi nə deməkdir?

- A) məhsulun çeşidini istehsal sistemini yenidən yaratmaq və modifikasiya olunmuş məhsul hazırlamaq
B) istehsal sistemini yenidən yaratmaq C) modifikasiya olunmuş məhsul istehsal etmək
D) müddəti azaltmaq E) qurğuları yenidən quraşdırmaq

171. Sistemin çevikliyi?

- A) istehsal sistemini əlavə qurğularla genişləndirmək və istehsal prosesini yeni texnologiya ilə əvəz etmək
B) əmək məhsuldarlığını artırmaq
C) istehsal prosesini yeni texnologiya ilə əvəz etmək
D) genişləndirmək E) istehsal prosesini saxlamaq

172. Avtomatlaşdırılma texnikası dedikdə nə başa düşülür?

- A) texniki qurğuların vəziyyətini qeydə alır, müşahidə edir və istehsalatdakı texnoloji prosesləri idarə edir
B) müşahidə edir C) istehsalın texnoloji proseslərini idarə edir
D) müxtəlif qurğu və sistemlərin qarşılıqlı fəaliyyətinə nəzarət edir
E) texniki qurğuların vəziyyətini qeydə alır

173. İnformasiyanın emalı zamanı nələr nəzərə alınır?

- A) proqramlaşdırma və layihələndirmə B) layihələndirmə C) proqnozlaşdırma
D) emal etmə E) proqramlaşdırma

174. Avtomatlaşdırma texnologiyalarının yüksək inkişafı əsas hansı amillərdən ibarətdir?

- A) hamısı B) tənzimləmə C) idarəetmə D) nəzarətmə E) ölçmə

175. Avtomatik xətlərdə yığma texnoloji prosesin layihələndirilməsi neçə mərhələdə yerinə yetirilir?

- A) 15 B) 3 C) 5 D) 10 E) 1

176. Yığma texnoloji proses neçə mərhələdə aparılır?

- A) 7 B) 1 C) 3 D) 6 E) 10

177. Avtomatik xətlərin texnoloji prosesləri necə yaradılır?

A)proseslərin gedişatı və kompleksləşdirməsi B)gedişatı C)yönəldilməsi
D)tərtibatı E)kompleksləşdirmə

178.İlk dəfə sənaye robotu neçənci ildə yaranıb?

A)1954 B)1914 C)1934 D)1964 E)1974

179.İlk dəfə General Motors firması ilə neçə ton ağırlığında “UNIMATE” robotun əli hazırlanıb?

A)2 B)1 C)3 D)6 E)0

180.Robotu nəql etmək üçün neçə sərbəstlik dərəcəsinə malikolan arabadan istifadə olunur?

A)3 B)2 C)1 D)0 E)4

181.Sənaye robotları neçə əsas tərkib hissəsindən ibarətdir?

A)3 B)2 C)1 D)5 E)7

182..Dövrəyə bərkidilmiş robot qolu təyinatından asılı olaraq neçə sərbəstlik dərəcəsinə malikdir?

A)4-6 B)1-5 C)1-6 D)1-2 E)1-7

183.Sənaye robotlarının yaddaş həcmi neçə əmri saxlamağa imkan verir?

A)180 B)10 C)120 D)600 E)50

184.Neçənci ildə Cincinnati Milacron (ABŞ) 75 kq yükü nəql edən sənaye robotu hazırlamışdır?

A)1963 B)1964 C)1967 D)1965 E)1960

185.Relenin işini xarakterizə edən parametrlər hansılardır?

A)2,3 B)işəsalma gücü C)idarəetmə gücü
D)idarəetmə əmsalı E)işə düşmə vaxtı

186.Relelər hansı elementlərinə görə təsnifat olunur?

A)hamısı B)təsnifatına görə, təyin prinsipinə görə
C)kəmiyyətinə görə D)idarəetmə gücünə görə E)işə düşmə əmsalına görə

187.Relelər idarəetmə gücünə görə hansı təsnifata malikdir?

A)2,3,4 B)azgüclü idarəetmə gücü C) $P_{id} \leq 1 V_t$
D)ortagüclü $P_{id} = (1 \div 10) V_t$ E) $P_{id} \geq 10 V_t$

188.Rele işə düşmə vaxtına görə necə təsnifatlanır?

A)2,3,4 B)ədalətsiz $t_{id} \leq 0,001$ C)teztəsirli $t_{id} = (0,001 - 0,05)$ san
D)ləngül $t_{id} = (0,15 \dots 1)$ san E)zaman relesi $t_{id} > 1$ san

189.Ən çox yayılan hansı relemdir?

A)elektromexaniki rele B)yerdəyişən rele C)elektrodinamiki rele
D)vaxt relesi E)güc releləri

190.Relelər kəmiyyətinə görə neçə yerə bölünür?

A)hamısı B)elektrik C)mexaniki D)istilik E)optik

191.Relelər mexaniki kəmiyyətinə görə hansılardır?

A)hamısı B)qüvvələr C)təzyiq D)surət E)yerdəyişmə

192.Relelər təsir prinsipinə görə neçə cür olur?

A)hamısı B)elektron, fotoelektron, ion C)maqnit kontaktsiz D)trigger
E)elektromexaniki, elektromaqnit, neytral, maqnitelektrik və maqnitdinamik

193.Elektrodinamik relenin neçə dolağı vardır?

A)2 B)3 C)4 D)1 E)0

194.Elektromexaniki relenin üstün cəhətləri hansılardır?

A)hamısı B)həssasdır C)elektrolampalı və yarımkeçirici relelərə daha yaxındır
D)idarəetmə əmsalı 10^{-4} 10^{-10} Vt E)işəduşmə gücü 10^{-7} 10^{-10} Vt

195.Elektromexaniki relelərin nöqsan cəhəti hansıdır?

A)2,3,4 B)işəduşmə əmsalının nisbətən böyük olması ($0,1 - 0,2$)san
C)yavaşlşlayan relelərə aid olması
D)elektromexaniki relelər cəld işləməyə görə neytral elektromaqnit relelərdən geri qalması
E)heçbiri

196.İnduksion relelər ən çox hansı sahələrdə tətbiq olunur?

A)2,3,4 B)rele mühafizəsi
C)dəmiryolu avtobloklama (dəyişəncərəyan) qurğuları
D)avtomatikanın digər sahələrində E)heçbiri

197.İnduksiya relesi hansı relelər kimi istifadə olunur?

A)2,3,4 B)cərəyan C)gərginlik D)güc və tezlik E)heçbiri

198.Hal-hazırda induksiya relelərinin hansıları mövcuddur?

A)2,3,4,5 B)dairəvi tangensial relelər C)dairəvi elektrodlaşmış relelər
D)barabanlı relelər E)çərçivəli

199.Avtomatlaşdırmanın element bazasının inkişaf mərhələsinə hansılar aiddir?

A)bütün bəndlər düzgündür B) inteqral sxemləri C)Kontaksız məntiqi qurğular
D)böyük inteqral sxemlər E) Çox böyük inteqral sxemlər

200. Avtomatlaşdırma dərəcəsi nə zaman 1 olar?

- A) **tənzimləmə zaman** B) proses əl ilə aparılan zaman C) proses avtomatik idarə olunan zaman
D) proses sürətli idarə olunan zaman E) proses yavaş idarə olunan zaman

201. Mikroprosessorlarda sabit yaddaşı qurğuları nə üçündür?

- A) **komandaları və verilənləri yadda saxlamaq** B) yazma-oxuma əməliyyatlarını yerinə yetirmək
C) informasiyanı müvəqqəti yadda saxlamaq D) proqramın bəzi nəticələrinin yadda saxlamaq
E) növbəti komandanı yadda saxlamaq

202. İlk proqlamlaşdırılan kontroller hansı şirkət tərəfindən yaradılmışdır?

- A) **General motors** B) siemens C) intel D) hp E) panasonic

203. Proqlamlaşdırılan kontrollerin çıxış bloku hansı qurğuların işini idarə etmir?

- A) **elektromaqnit relelərin** B) dəyişən cərəyan mühərrikinin C) elektromaqnitlərinin
D) elektromaqnit muftların E) sabit cərəyan mühərrikinin

204. İdarəetmə sistemlərində informasiyanın ilkin emal qurğuları

- A) **giriş signalları üzərində çevirmələr və əməliyyatlar aparır**
B) giriş signalını gücləndirir C) informasiyanı qəbul edir
D) idarə obyektinə idarəedici təsir formalaşdırır E) kommutasiya əməliyyatını yerinə yetirir

205. Avtomatlaşdırma sistemləri elementlərinin işlədikləri fiziki prinsipə görə növü hansıdır?

- A) **hər biri** B) radioaktiv C) ferromaqnit D) elektroistilik E) ion

206. Avtomatlaşdırma sistemləri elementlərinin yerinə yetirdikləri funksiyalara görə növü hansıdır?

- A) **hər biri** B) vericilər C) gücləndiricilər D) stabilizatorlar E) relelər

207. Aşağıdakılardan hansı biri avtomatika sistemlərinin mühafizə qurğusuna aid deyil?

- A) **vizual qurğular** B) açarları, qoruyucular C) cərəyan releləri, istilik
D) releləri E) istilik

208. Avtomatlaşdırmanın ümumiləşdirilmiş funksional sxemində İm nəyi ifadə edir?

- A) **icra mexanizmi** B) idarə pultu C) indicator D) invertor E) verici

209. İdarəetmə sistemlərində informasiyanın ilkin emal qurğuları

- A) **giriş signalları üzərində çevirmələr və əməliyyatlar aparır** B) giriş signalını gücləndirir
C) informasiyanı qəbul edir D) idarə obyektinə idarəedici təsir formalaşdırır
E) kommutasiya əməliyyatını yerinə yetirir

210. Avtomatlaşdırmanın ümumiləşdirilmiş funksional sxemində V nədir?

- A) **verici** B) idarəedici signal C) verilənlərin email D) transformator E) tapşırıq qurğusu

211. Avtomatlaşdırmanın ümumiləşdirilmiş funksional sxemində İç nədir?

- A) ikinci çevricilər B) icra mexanizmi C) idarəetmə sistemi
D) inverter E) idarəetmə obyektı

212. Maqnit gücləndiriciləri avtomatik sistemlərdə əsasən necə istifadə olunur?

- A) implus signal gücləndiriciləri kimi B) harmonik signal gücləndiriciləri kimi
C) cərəyan gücləndiriciləri kimi D) gərginlik gücləndiriciləri kimi
E) güc gücləndiriciləri kimi

213. Aşağıdakılardan hansı biri aktiv vericilərə aid deyil?

- A) potensiometrilər B) induksion C) pyezoelektrik D) fotoelektrik E) termoelektrik

214. Avtomatlaşdırmanın ümumiləşdirilmiş funksional sxemində Ək nəyi ifadə edir?

- A) əlaqə kanallarını B) əmrlər panelini C) əməliyyat gücləndiricisini
D) modulyatoru E) tristoru

215. Avtomatlaşdırmanın element bazasının inkişaf mərhələsinə hansılar aiddir?

- A) bütün bəndlər düzgündür. B) Çox böyük inteqral sxemlər C) inteqral sxemləri
D) kontaktsız məntiqi qurğular E) böyük inteqral sxemlər

216. Avtomatik tənzimləmə sistemlərinin tədqiqində dinamika tənliklərini necə yazırlar?

- A) funksiyaların təsvirləri ilə B) adi şəkildə C) funksiyaların originalları ilə
D) funksiyaların törəmələri ilə E) funksiyaların diferensialları ilə

217. Tənzimləyici ilə obyektin vəhdəti necə adlanır?

- A) tənzimləmə sistemi B) tənzimlənən kəmiyyət C) tənzimləmə
D) tənzimləyici E) tənzimləmə obyektı

218. Avtomatlaşdırma nədir?

- A) idarəetmə funksiyasını insanın əvəzinə avtomatik qurğu vasitəsi ilə icra edir;
B) İdarəetmə blokudur: C) Texniki qurğudur: D) Yalnız istehsalın avtomatlaşdırılmasıdır:
E) Nəzarət qurğusudur:

219. Avtomatik Sistemdə Lokal (Fərdi) Funksiyalar hansılardır?

- A) A, B, C, D variantları düzdür; B) Obyekt, Məqsəd, Ölçmə
C) Məlumatın toplanması və emalı, Müqayisə D) İdarə qərarlarının qəbul olunması
E) Gücləndirmə, İcra orqanı

220. Avtomatlaşdırılma dərəcəsi nə zaman 1 olar?

- A) Proses avtomatik idarə olunan zaman; B) Tənzimləmə zamanı
C) Proses əl ilə aparılan zaman D) Proses sürətli idarə olunan zaman
E) Proses yavaş idarə olunan zaman

221. Mikroprosessorada operativ yaddaş qurğusu nə üçündür?

- A) yazma-oxuma əməliyyatlarını böyük sürətlə yerinə yetirmək;
B) informasiyanı müvəqqəti yadda saxlamaq. C) proqramın bəzi nəticələrini yadda saxlamaq;
D) növbəti komandanı yadda saxlamaq; E) qida açılarkən verilənləri yadda saxlamaq;

222. Proqramlaşdırılan kontrolleri necə proqramlaşdırmaq olar? Düzgün olmayan cavabı göstərin.

- A) PASKAL Dillərinin köməylə B) assemblerə oxşar komandaların köməylə
C) yüksək səviyyəli problem yönü dillərin köməylə D) funksional kartların köməylə
E) BASİS-ə bənzər dillərin köməylə

223. İdarəetmə sistemlərində vericilər

- A) Giriş kəmiyyəti haqqında informasiyanı qəbul edir
B) giriş siqnalları üzərində çevirmələr və əməliyyatlar aparır C) giriş siqnalını gücləndirir
D) idarə obyektinə idarəedici təsir formalaşdırır E) kommutasiya əməliyyatını yerinə yetirir

224. İdarəetmə sistemlərində informasiyanın ilkin emal qurğuları:

- A) Giriş siqnalları üzərində çevirmələr və əməliyyatlar aparır B) giriş siqnalını gücləndirir
C) giriş kəmiyyəti haqqında informasiyanı qəbul edir
D) idarə obyektinə idarəedici təsir formalaşdırır E) kommutasiya əməliyyatını yerinə yetirir

225. Adi elektromaqnit relelərində bir neçə saniyə zaman dözümlünü necə almaq olar

- A) Dolağı kondensatorla şuntlamaqla B) dolağa paralel induktivlik qoşmaqla
C) dolağı rezistorla şuntlamaqla D) dolağı rezistorla şuntlamaqla
E) dolağa ardıcıl müqavimət qoşmaqla

226. Maqnit gücləndiricilərində nüvənin dolaqları hansı gərginliklərlə qidalanır?

- A) İdarə dolağı sabit, işçi dolaq dəyişən B) dolaqlar gərginliklə qidalanmır
C) işçi dolaq sabit, idarə dolağı dəyişən D) hər iki dolaq sabit E) hər iki dolaq dəyişən

227. Maqnit gücləndiricilərinin iş prinsipinin əsasını nə təşkil edir

- A) Maqnit sisteminin nüfuzluluğunun dəyişməsi
B) maqnit sisteminin aktiv müqavimətinin dəyişməsi C) maqnit sisteminin yükünün dəyişməsi
D) maqnit induksiyaının dəyişməsi E) maqnit selinin dəyişməsi

228. Hidravlik gücləndiricilərdə işçi mayenin təzyiqi nədən asılı olaraq dəyişir?

- A) Drosselin yerdəyişməsindən B) heç dəyişmir C) drosselin sürətindən
D) drosselin təcilindən E) drosselin çəkisindən

229. A rejimi hansı qurğularda daha geniş istifadə olunur?

- A) Gərginlik gücləndiricilərində; B) avtogeneratorlarda. C) cərəyan gücləndiricilərində;
D) güc gücləndiricilərində; E) seçici gücləndiricilərdə;

230.B rejimi hansı gücləndiricilərdə daha geniş istifadə olunur?

- A) İki taktlı güc gücləndiricilərində B) seçici gücləndiricilərdə C) cərəyan gücləndiricilərində
D) gədrinlik gücləndiricilərində E) bir taktlı güc gücləndiricilərində

231.C rejimi hansı qurğularda daha geniş istifadə olunur?

- A) Seçici gücləndiricilərdə və avtogeneratorlarda B) cərəyan gücləndiricilərində
C) gərginlik gücləndiricilərində D) bir və iki taktlı güc gücləndiricilərində
E) impuls gücləndiricilərində

232.Aşağıdakılardan hansı biri maqnit gücləndiricisinin mənfi cəhətidir?

- A) xarici elektromaqnit sahələrinin iş rejiminə təsir göstərməsi; B) iş dayanıqlığı.
C) sadəliyi; D) yüksək həssaslığı E) həddən artıq yüklənmə qabiliyyəti;

233.Aşağıdakılardan hansı biri tutum vericilərinin nöqsan cəhətidir?

- A) yüksək tezlikli qida mənbələrindən istifadə olunması; B) kiçik ətalətli olmaları;
C) quruluşlarının sadəliyi; D) yüksək həssaslığı; E) kiçik kütləyə və ölçülərə malik olmaları;

234.Polyarizə olunmuş relelərin neytral relelərə nisbətən cəldiqləməsinin səbəbi nədir?

- A) sabit maqnitin yaratdığı maqnit seli. B) idarə signalının səviyyəsinin dəyişməsi;
C) cərəyanın yaratdığı maqnit seli; D) cərəyanın polyarlığının dəyişməsi;
E) hava aralığında nəticəvi selin azalması;

235.Tutum vericiləri hansı qurğulardır?

- A) dəyişən tutumlu verici; B) Sabit induktivlikli verici; C) sabit tutumlu verici;
D) dəyişən müqavimətli verici; E) dəyişən induktivlikli verici;

236.Maqnit-elastik çeviricilər vasitəsilə hansı kəmiyyətlər ölçülür?

- A) qüvvə, təzyiq, moment; B) təzyiq, səviyyə, moment; C) temperatur, sərf, qüvvə;
D) sürət, yerdəyişmə, səviyyə; E) təcil, rütubət, qüvvə;

237.İnduksiya çeviriciləri ilə hansı kəmiyyət ölçülür?

- A) yerdəyişmə, sürət, təcil; B) moment, qatılıq, qüvvə; C) temperatur, sərf, qüvvə;
D) sürət, sıxlıq, sərf; E) sərf, təzyiq, təcil;

238.Avtomatlaşdırmanın ierarxik strukturunun lokal idarəetmə səviyyəsində hansı qurğular işlədilir?

- A) vericilər, icra mexanizmləri; B) idarəedici kompyuterlər C) tənzimləyicilər;
D) sahə kompyuterləri; E) istehsalatı idarə edən kompyuterlər;

239.Avtomatlaşdırmanın ierarxik strukturunun prosesin idarəetmə səviyyəsində hansı qurğular işlədilir?

A) **tənzimləyicilər**; B) idarəedici kompyuterlər; C) vericilər, icra mexanizmləri;
D) sahə kompyuterləri; E) istehsalatı idarə edən kompyuterlər;

240. Bu tənzimləmə sisteminin hansı xarakteristikasının tənliyidir? $P(\omega) = A(\omega) \cos \varphi(\omega)$

A) **Həqiqi tezlik xarakteristikası** B) Xəyali tezlik xarakteristikası
C) Amplitud-faza-tezlik xarakteristikası D) Amplitud-tezlik xarakteristikası
E) Faza-tezlik xarakteristikası

241. Bu tənzimləmə sisteminin hansı xarakteristikasının tənliyidir? $W(j\omega) = A(\omega) e^{j\varphi(\omega)}$

A) **Amplitud-faza-tezlik xarakteristikası** B) Xəyali tezlik xarakteristikasını göstərin
C) Amplitud-tezlik xarakteristikası D) Faza- tezlik xarakteristikasını göstərin
E) Həqiqi tezlik xarakteristikası

242. Bu tənzimləmə sisteminin hansı xarakteristikasının tənliyidir?

A) **Həqiqi tezlik xarakteristikası** B) Xəyali tezlik xarakteristikası
C) Amplitud-faza-tezlik xarakteristikası D) Amplitud-tezlik xarakteristikası
E) Faza-tezlik xarakteristikası

243. Bu tənzimləmə sisteminin hansı xarakteristikasının tənliyidir? $Q(\omega) = A(\omega) \sin \varphi(\omega)$

A) **Xəyali tezlik xarakteristikası** B) Amplitud-faza-tezlik xarakteristikası
C) Amplitud-tezlik xarakteristikası D) Faza-tezlik xarakteristikası
E) Həqiqi tezlik xarakteristikası

244. Avtomatik sistemlərdə üç əsas bəndlər hansılardır?

A) **ölçmə bəndi, aralıq bənd, icra bəndi** B) ölçmə bəndi, icra bəndi; əks əlaqə bəndi.
C) ölçmə bəndi, kommutasiya bəndi D) ölçmə bəndi, düz çevirmə bəndi, əks çevirmə bəndi;
E) düz çevirmə bəndi, aralıq bənd, əks çevirmə bəndi;

245. Qeyri-elektrik kəmiyyətini ölçən verici hansı elementlərdən təşkil olunur?

A) **həssas element, çevirici.** B) çevirici, gücləndirici C) həssas element, gücləndirici;
D) ölçmə qurğusu, çevirici E) gücləndirici, ölçmə qurğusu;

246. Məftilli reostat vericilərin ən mühüm nöqsan cəhəti nədir?

A) **xarakteristikanın pilləvari olması;** B) xarakteristikanın simmetrik olması.
C) xarakteristikanın dalğavari olması; D) xarakteristikanın xətti olması;
E) xarakteristikanın qeyri-simmetrik olması

247. Maqnit-elastik vericilərin elektrik müqaviməti nəyə görə dəyişir?

A) **maqnit nüfuzluluğunun dəyişməsinə görə;** B) reaktiv müqavimətin dəyişməsinə görə.

- C) maqnit müqavimətinin dəyişməsinə görə; D) induktiv müqavimətin dəyişməsinə görə;
E) aktiv müqavimətin dəyişməsinə görə;

248. Avtomatlaşdırmanın ierarxik strukturunun istehsalatın idarəetmə səviyyəsində hansı qurğular işlədilir?

- A) istehsalatı idarə edən kompyuterlər; B) idarəedici kompyuterlər.
C) vericilər, icra mexanizmləri; D) vericilər, icra mexanizmləri;
E) sahə kompyuterləri

249. Avtomatlaşdırmanın ierarxik strukturunun strateji idarəetmə səviyyəsində hansı qurğular işlədilir?

- A) idarəedici kompyuterlər; B) vericilər, icra mexanizmləri; C) tənzimləyicilər;
D) sahə kompyuterləri; E) istehsalatı idarə edən kompyuterlər

250. Maqnit gücləndiriciləri avtomatik sistemlərdə əsasən necə istifadə olunur?

- A) güc gücləndiriciləri kimi; B) harmonik signal gücləndiriciləri kimi.
C) cərəyan gücləndiriciləri kimi; D) gərginlik gücləndiriciləri kimi;
E) impuls signal gücləndiriciləri kimi;